

Alert prawny

Projekt nowej ustawy o przewadze kontraktowej

Na stronach Rządowego Centrum Legislacji opublikowany został projekt ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi („Projekt”). Celem Projektu jest implementacja do polskiego porządku prawnego dyrektywy w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych w relacjach między przedsiębiorcami w łańcuchu dostaw produktów rolnych i spożywczych („Dyrektywa”). Projekt zakłada istotne zmiany w stosunku do obecnie obowiązującej regulacji. Poniżej przedstawiamy zawarte w Projekcie rozwiązania.

Jakie nowe rozwiązania prawne przewiduje Projekt?

Rozszerzenie katalogu przedsiębiorców objętych ustawą.

- Definicja produktów rolnych lub spożywczych zawarta w Projekcie odwołuje się do załącznika I do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Zawiera on szerszy katalog produktów, aniżeli zawarty w rozporządzeniu ustanawiającym ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, do którego odwołują się obecnie obowiązujące przepisy.
- Zmiana definicji produktów rolnych i spożywczych spowoduje, że nową regulacją objęci będą przedsiębiorcy, którzy dotychczas nie podlegali rygorom obecnie obowiązującej ustawy o przewadze kontraktowej, tacy jak np. dostawcy lub nabywcy **pasz, tytoniu, żywych zwierząt, nasion czy pozostałości odzwierzęcych**.
- Projekt zakłada objęcie zakresem ustawy również innych produktów przeznaczonych do spożycia, o ile są przetworzone z wykorzystaniem tych wymienionych w załączniku I do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, co w skrajnych przypadkach może oznaczać **konieczność prowadzenia analiz, czy dane produkty są „przetworzone” z użyciem wymienionych w załączniku**.

Obrót dostawcy i nabywcy jako kryterium występowania przewagi kontraktowej.

- Projekt przewiduje, że ustalenie istnienia przewagi kontraktowej odbywać się będzie **wyłącznie poprzez porównanie obrotów dostawcy i nabywcy**. Wprowadza on progi, których spełnienie decyduje o posiadaniu przewagi kontraktowej nad drugą stroną relacji umownej.
- Na potrzeby oceny istnienia przewagi kontraktowej, Projekt przewiduje uwzględnianie wyłącznie obrotu osiągnięty przez stronę umowy, a nie grupy kapitałowej, do której ona należy. Może to prowadzić do sytuacji, w której **działający w Polsce przedsiębiorcy, np. sieci sklepów detalicznych FMCG będą dysponowali przewagą kontraktową wobec kontrahentów należących do silnych, międzynarodowych grup kapitałowych**, których rzeczywista siła rynkowa jest większa aniżeli danej sieci sklepów detalicznych.

Lista przykładowych praktyk stanowiących nieuczciwe wykorzystanie przewagi kontraktowej.

- Projekt poszerza listę „nazwanych” praktyk niedozwolonych z dotychczasowych 4 do aż 17, identyfikując działania bezwzględnie zakazane (11 praktyk) oraz takie, które są dopuszczalne o ile strony umowy wypełnią określone warunki formalne (6 praktyk). Wszystkie praktyki „nazwane” wskazane w Projekcie to działania nabywców wobec dostawców.
- Projekt zakazuje bezwzględnie m.in. działań polegających na obniżaniu należności z tytułu dostarczenia produktów po ich przyjęciu przez nabywcę, w szczególności na skutek żądania rabatu. Tak zdefiniowana praktyka może doprowadzić do **zakwestionowania legalności rabatów retrospektywnych**, powszechnie

stosowanych w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi. Postanowienie takie wykracza poza rozwiązania przewidziane w Dyrektywie.

- W świetle Projektu, wszystkie praktyki „nazwane” nie będą podlegać ocenie na gruncie klauzuli generalnej, zawierającej definicję nieuczciwego wykorzystania przewagi kontraktowej. Tym samym, projektodawcy z góry przyjęli, że działania wypełniające przesłanki praktyk „nazwanych” są w każdych warunkach nieuczciwe oraz powodują naruszenie istotnego interesu drugiej strony relacji umownej – dostawcy.

Termin wejścia w życie.

- Projekt zakłada, iż ustawa **wejdzie w życie już od 1 maja 2021 roku.**
- W stosunku do umów zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy, nowe przepisy zastosowanie będą miały od 1 maja 2022 roku.

W czym możemy pomóc?

- Przygotowanie organizacji do zmian prawnych, w tym identyfikacja obszarów działania, które znajdują się lub znajdą się w przyszłości w obszarze zainteresowania UOKiK.
- Wsparcie w wypracowaniu modelu współpracy z dostawcami/nabywcami adresującego ryzyka prawne Projektu.
- Opracowanie procedur wewnętrznych dotyczących standardów komunikacji z kontrahentami.
- Warsztaty z ustawy o przewadze kontraktowej, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień Projektu.

Kto będzie moim doradcą?

Dr Jarosław Łukawski

Partner | Szef Praktyki Prawa Konkurencji

E: Jaroslaw.Lukawski@dzp.pl

T: +48 22 557 86 75

M: +48 694 818 382

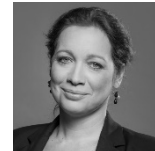
Maria Kanak

Counsel | Praktyka Prawa Konkurencji

E: Maria.Kanak@dzp.pl

T: +48 22 557 94 16

M: +48 505 206 201

Marta Balcerowska

Senior Associate | Praktyka Prawa Konkurencji

E: Marta.Balcerowska@dzp.pl

T: +48 22 557 86 07

M: +48 660 440 032